

Reforma administracji.

Zespolenie organów administracyjnych. — Rozszerzenie kompetencji województw. — Zmiany terytorjalne. — O egzekutywę. — Organizacja samorządów. — Gmina jednosłkowa, czy zbiorowa? — Podkomisję przystąpiły do pracy.

Dnia 12 i 13 b. m. odbyły się w przedmiejscu rady ministrów pierwsze posiedzenia komisji dla reformy administracji, pod przewodnictwem premiera Sikorskiego.

Na pierwszym posiedzeniu przedstawili premier plan reformy administracji państwowej, opracowany na zasadzie ustawy konstytucyjnej. Jednym z głównych punktów tego planu jest przeprowadzenie zespolenia organów administracyjnych pierwszej i drugiej instancji w rękach władz politycznych, zgodnie z art. 66 konstytucji. Zespolenie obejmuje wszystkie organy administracji których działalność powinna być skoordynowana na jednej linii polityki państwowej. Stopień zespolenia będzie różnorodny, zależny od poszczególnych działów administracji. Tam, gdzie względy techniczne na to pozwolą, będą pewne działy administracji wcielone do województw, względnie starostw. O ile zaś względy praktyczne wymagają, aby dany dział administracyjny posiadał swoją odrębną organizację, ma być zapewniony wojewodom i starostom odpowiedni wpływ i nadzór nad jego działalnością.

Poza to w odniesieniu do innych działów administracji, jak kolejnictwa i poczt, ze względu na ich ważność dla obrony państwa, ma być przyznane wojewodom i starostom wpływ na obsadę ważniejszych kierowniczych stanowisk. Zamierzone zespolenie umożliwi jednolite kierownictwo administracji państwowej, oraz harmonijne i sprężyste jej funkcjonowanie pod nadzorem i autorytetem wojewodów i starostów, jako reprezentantów rządu, a w wypadkach wcielenia pewnych działów administracji do władz politycznych, zmniejszy wydatki personalne i rzeczowe. Łącznie z reorganizacją władz administracyjnych ma nastąpić przeprowadzenie odpowiedniej zmiany administracyjnego podziału terytorium państwowego. Dotychczasowy podział ten wykazuje braki w dwóch kierunkach:

- 1) poszczególne okręgi administracyjne I-szej instancji są bardzo niejednolite pod względem obszaru i zaludnienia;
- 2) dla poszczególnych działów administracji państwowej nie zespolonych w województwach i starostwach, istnieje odrębny podział terytorjalny, który niekiedy nie łączy się zupełnie z podziałem administracyjnym. Równocześnie z wewnętrzną reorganizacją władz administracyjnych zamierzona jest rewizja systemu administracyjnego i biurowości, celem osiągnięcia możliwie największej sprawności w urzędowaniu i zmniejszenia wydatków administracyjnych.

Pan prezes rady ministrów podniósł również kwestię odpowie-

dniei egzekutywy dla władz administracyjnych. Ważne znaczenie w tym względzie będzie miała ostateczna interpretacja art. 72 konstytucji która w sprawach administracyjno-karnych wprowadza odwołanie się do sądu od orzeczeń, wydanych przez władze administracyjne I-szej instancji.

Równocześnie z reformą administracji państwowej zamierza rząd przystąpić do zorganizowania samorządów we wszystkich trzech stopniach, według zasad, ustalonych w konstytucji. Sprawa ta jest bardzo pilna i ważna i jej załatwienie przyczyni się w znacznej mierze do uzdrowienia administracji w państwie. Przy organizacji samorządów w gminnych będą wzięte pod uwagę odrębne stosunki w poszczególnych obszarach Rzplitej, oraz nierównomierne przygotowanie ludności do udziału w administracji. Ze względu na zakres spraw, jaki przypada samorządom, będą opracowane odpowiednio przesyłki o nadzór nad samorządami. Nadzór ten będzie poddany kompetencji odnośnych ministerstw, co osiągnie się przez właściwą interpretację konstytucji.

Nad powyższymi, przedstawionymi przez p. prezesa rady ministrów sprawami, przeprowadzono dyskusję, która miała charakter dyskusji wstępnej.

Kwestia zespolenia organów administracyjnych I-szej i II-giej instancji w rękach władz politycznych uzyskała jednogłośnie aprobatę z tym, że zespolenie to, zgodnie z konstytucją, obracać się musi w granicach technicznych możliwości. Jest to nieodzowny warunek jednolitej polityki administracyjnej i wzmocnienia władzy wojewodów, którzy winni stać się meżami zaufania rządu centralnego. Zespolenia domagała się również względy obrony państwowej.

Podniesiono, że opinia publiczna jest również za zespoleniem, gdyż dotychczasowy stan dał się bardzo odczuć ludności.

W kwestii podziału terytorjalnego poszczególnych dziedzin administracji wypowiedziano się przeciw ogólnemu zarządzeniu zmian w tym kierunku, ponieważ mogłyby one wywołać wstrząśnienia w reorganizacji administracji, a w razie zmniejszenia poszczególnych okręgów administracyjnych, powstałaby wielka trudność w uzyskaniu ludzi i pomieszczeń dla nowych urzędów. Oświadczone się ponadto za zmianę podziału terytorjalnego w tym kierunku, by każdy z poszczególnych działów administracji mieścił się w okręgu wojewódzkim, w granicach zaś okręgów wojewódzkich przeprowadzić należy poprawki, podtyktowane potrzebami życia, przyczem podział według dzielnic nie ma być bezwzględnie przestrzegany. Poza-

tem wypowiedziano się stanowczo — w myśl propozycji rządu — na korzyść uzgodnienia poszczególnych działów admin. państw, które dotychczas traktowano odrębnie, co doprowadzało do wytworzenia rozdziewku, a często sprzeczności w należytem funkcjonowaniu sieci administracyjnej. — W kwestii samorządów ujawniła się różnica zdań co do tego, czy ma być gmina jednosłkowa, jak w Małopolsce, czy też zbiorowa, jak w b. Kongresówce.

Wystąpiło również z koncepcją, aby ogólna ustawa ramowa przekazała ustawodawstwu wojewódzkiemu unormowanie tej kwestii. Poza to jednogłośnie przyznano konieczność jaknajspieszniejszej organizacji autonomii wojewódzkiej.

Dyskusja ta miała znaczenie orientacyjne, główny zaś projekt przekazano podkomisjom. W tym celu wyłoniono trzy podkomisje: jedną dla spraw zespolenia organów administracyjnych I-szej i II-giej instancji w wykonaniu art. 64 konstytucji, pod przewodnictwem profesora Kaszniczy z członkami pp. Moskałewskim, Januszewskim, Rybakim i Kenckim, drugą — dla spraw podziału terytorjalnego z przewodniczącym p. Starczewskim, oraz członkami pp. Eberhardtem, Ołpińskim i Rybakim i trzecią dla spraw samorządowych, pod przewodnictwem p. Bobrzyńskiego, z członkami: pp. Bukowieckim, Januszewskim, Starczewskim, Ołpińskim i Weisbrodem. Ponadto utworzona będzie jeszcze podkomisja dla sprawy uproszczenia systemu administracji i biurowości.

Na razie wstrzymano się z jej utworzeniem, ponieważ p. prezes rady ministrów zażądał przedłożenia sobie przez ministrów materiału w tej kwestii, na podstawie którego przedstawi podkomisji pewne wnioski do rozważania. Celem ułatwienia podkomisjom tych spraw wydał p. prezes rady ministrów zarządzenie, by ministerstwa wyznaczyły urzędników do udzielenia podkomisjom potrzebnych wyjaśnień.

Podkomisie mają ukończyć swe prace do czterech tygodni, poczem zbierze się ponownie komisja i rozpatrzy wspólnie wyniki tych prac, oraz ustali pewne tezy podstawowe dla rządu przy opracowaniu projektu ustawy i rozporządzeń rady ministrów w zakresie reformy administracji.

Na tem końcowym posiedzeniu będzie również rozważana sprawa interpelacji art. 72 konstytucji.

Skład komisji, do której należą wybitni znawcy administracji, zarówno ze sfery urzędniczych, jak i obywatelskich, daje rekoimie jaknajszerszych wyników jej pracy.

Objęcie pasa neutralnego przez Polskę.

Rozpocznie się ono dzisiaj. — Litwini straszą zaburzeniami.

OBJĘCIE PASA NEUTRALNEGO.

WARSZAWA, 15 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). — Jak wiadomo, dzisiaj Polska rozpocznie obejmowanie przyznanej jej części pasa neutralnego. Objęcie to ma być dokonane z pomocą straży granicznej i policji, poczem natychmiast ma być wprowadzona administracja polska.

Według otrzymanych w Warszawie wiadomości, litwini stawiać będą opór zbrojny, wytworząca pozory ruchu powstańczego przeciwko Polsce.

W miejscowościach, które leżą w strefie, przyznanej Polsce, znajdują się oddziały partyzantów litewskich, składające się z przebranych oficerów i żołnierzy armii litewskiej. Oddziały te koncentrują się w okolicach Lejpunów i Oran.

ZAWIADOMIENIE O OBJĘCIU PASA NEUTRALNEGO.

WILNO, 14 lutego. (PAT). Delegat rządu Rzplitej w Wilnie wysłał dnia 14 b. m. o godzinie 20 radjo-depesze treści następującej:

„Kownie, minister spraw wewnętrznych.

Z polecenia mojego rządu przystępuje w dniu 15 b. m. do objęcia przez podległe mi organy administracyjne tej części terytorium b. pasa neutralnego, która zgodnie z uchwałą rady ligi narodów z dnia 2 lutego b. r. została oddana władzom polskim. Komunikuję o powyższym, mam zaszczyt prosić Pana ministra o wydanie podległym mi organom, które będą obejmowały terytorium przyznane administracji litewskiej zarządzeń zmierzających ku zapobieżeniu możliwych nieporozumień przy wykonywaniu przez władze administracyjne obu państw powierzonych im przez ich rządy czynności. Czekam na odpowiedź radjotelegraficzną. (—) Roman“.

WILNO, 14 lutego. (PA). Z Kowna potwierdzają odbiór radjo-depeszy, wysłanej wieczorem przez delegata rządu Rzplitej w Wilnie.

Sprawa państwowego podatku dochodowego.

Wczorajsze obrady sejmowej komisji skarbowej, pod przewodnictwem posła Osieckiego poświęcone były rozpatrzeniu projektu noweli do ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 roku i do ustawy z dnia 16 lipca 1920 roku w przedmiocie zmian przepisów o państwowym podatku dochodowym.

Referował poseł Byrka. Po ogólnym omówieniu projektu przeszedł do poszczególnych artykułów, wykazując zmiany, zaproponowane przez ministerstwo skarbu do ustawy o podatku dochodowym. I tak w art. 1 projektu podniesiono minimum egzystencji ze 180 tys. na 2 miliony. W art. 6 podana jest nowa skala dochodowa i stopa procentowa podatku, która rozpoczyna się od 2 proc. przy 2 milionach i dochodzi do 25 proc. przy 1.15 milionach dochodu. Art. 18 ustala wysokość podatku od dochodów stałych, (poborów), których przy dochodzie 2 milionów wynosić będzie 0.3 procent, a przy dochodzie 50 milionów dojdzie do 11.5 procent.

Wreszcie art. 19 przewiduje przyzwolenie wysokości podatku do cen żyta, a artykuł ostatni postanawia, że moc ustawy rozciąga się tylko na rok 1923.

W rozprawach nad art. 1 zabrał głos posełowie: Michalski, Gościński, Kowalczyk, Łypacewicz i Moraczewski. Mowcy zgadzają się w zasadzie na ustalone w pro-

ODEZWA DO LUDNOŚCI.

WILNO, 14 lutego. (PAT). — Prezes głównej rady pasa neutralnego Zajaczkowski wydał odezwę do ludności pasa neutralnego, w której między innymi wyraża głębokie przekonanie, że rząd polski zapewni bezpieczeństwo tym, którzy zgodnie ze swym sumieniem bronili swego prawa przynależności do Polski, a teraz przechodzą pod obcą jarzmo. Chce wierzyć, że w tym wypadku rząd polski nas nie zawiedzie.

Wobec przesądzenia losu pasa neutralnego, musi rozwiać się rada główna i rady okrzegowe pasa neutralnego, a wszystkie sprawy będą przekazane odnośnym władzom.

Bohaterskiej milicji, która w ciągu długiego czasu stawiała czoło nieprzyjacielowi, dając możność spokojnej pracy mieszkańcom, a własną krwią niejednokrotnie oblała te ziemie, składamy cześć. —

SPOSÓB OBJĘCIA.

WILNO, 14 lutego. (PAT). — Delegat rządu w Wilnie przesłał w dniu dzisiejszym do starosty wileńskiego-trockiego okólnik ze szczegółowymi informacjami i wskazówkami przy przeprowadzeniu objęcia administracji w przyznanej Polsce części pasa neutralnego.

WILNO, 14 lutego. (Pat). — W celu objęcia władzy administracyjnej na przyznanej Polsce części pasa neutralnego delegowany został zastępca starosty wileńsko-trockiego p. Łukasiński.

STRASZAKI LITEWSKIE.

RYGA, 14 lutego. (Telegram własny „Głosu Polskiego“).

Nowy poseł litewski w Rydze p. Aukštalis udzielił wywiadu piśmie rosyjskim w sprawie kłajpedzkiej, a także w sprawie pasa neutralnego pomiędzy Polską a Litwą.

Oświadczył on, że gdyby Polska zdecydowała się na zajęcie pasa neutralnego przed nową decyzją ligi narodów, to wynikiłoby nieodzownie starcie pomiędzy Polską a Litwą, z którego skorzysta trzecie mocarstwo t. j. sowieci.

ŁOSY MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW.

WARSZAWA, 14 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta).

Komitet ekonomiczny rady ministrów rozpatrywał uchwałę sejmową, wzywającą rząd do skasowania min. poczt i telegrafów.

Komitet ekonomiczny postanowił w wykonaniu tego wniosku zaproponować włączenie min. poczt i telegrafów do min. kolei z przemianowaniem tego ostatniego na min. komunikacji.

Komitet ekonomiczny przytem zaznaczył, że zmiana ta nie da wielkich oszczędności.

REFORMA PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTW.

WARSZAWA, 14 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta).

Komitet ekonomiczny rady ministrów rozpatrywał wniosek o reformie organizacji przedsiębiorstw państwowych na zasadach handlowych.

Z RADY MINISTRÓW.

WARSZAWA, 14 lutego. (AW). Rada ministrów na dzisiejszym posiedzeniu rozpatrywać będzie m. in. wniosek o ratyfikacji układu sanitarnego polsko-rosyjskiego, wniosek o zatwierdzenie układu polsko-niemieckiego w sprawie transzytu przez Góry Śląskie, oraz sprawę konsulatu polskiego w Jerozolimie.

SEJMOWE KOŁO NAUCZYCIELSKIE CHJENY.

WARSZAWA, 14 lutego. (AW). Posłowie i senatorowie ze stronnictwa zrępowanych koło Ch. Z. J. N. i zajmujących się sprawami oświatowymi, zorganizowali sejmowe koło nauczycielskie Ch. Z. J. N.

Na prezesa koła wybrano dr. Mendrysa na wiceprezesa — Kopczyńskiego Mianowskiego, Siecińskiego, na sekretarza — Nowickiego. Oprócz powyższych do koła należy 19 posłów i senatorów.

Koło pozostaje w kontakcie z towarzystwem nauczycieli szkół średnich i wyższych, oraz ze sto-

warzyszeniem chrześcijańsko-narodowym nauczycieli szkół powszechnych.

O POŁĄCZENIE ŚLASKA Z KRAKOWEM.

WARSZAWA, 14 lutego. (AW). Ministerstwo kolei żelaznych rozpoczyna budowę linii, mającej na celu dogodniejsze połączenie sieci kolejowej górnośląskiej z siecią kolejową krakowską, a to w celu łatwiejszego przesyłania transportów z Górnego Śląska na zachód.

Projektowane jest utworzenie od Mysłowic do Krakowa szeregu nowych stacji, celem zgęszczenia zdolności przewozowych. — Projektowana jest również rozbudowa stacji Dziedzice.

Ministerstwo kolei żelaznych ukończyło opracowanie projektu rozbudowy sieci górnośląskiej, roboty zaś na szerszą skalę będą podjęte na wiosnę.

Ministerstwo kolei żelaznych wszczęło prace celem przygotowania odpowiednich zarządzeń, potrzebnych dla uruchomienia pociągu polskiego przez Prusy Wschodnie do Gdańska.

Rozwiązanie rady miejskiej i magistratu.

Minister spraw wewnętrznych rozwiązał dekretem łódzką radę miejską, wobec czego oczywiście także i magistrat łódzki. Rozpisane będą nowe wybory do rady miejskiej, jednakże termin nowych wyborów nie jest jeszcze w dekreście oznaczony.

Jak się dowiadujemy, przyczyną rozwiązania rady miejskiej jest stan gospodarki naszego miasta, na co niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę na łamach naszego pisma.

Podobno władze P. P. S. zwracały się do odnośnych władz z prośbą o odroczenie rozwiązania rady miejskiej, jednakże nic nie mają przeciwko samemu rozwiązaniu.

Walka z drożyzną.

Poczynania rządu.

Znamienne uchwały komitetu ekonomicznego.

WARSZAWA, 14 lutego. (A. W.) — Na wczorajszym posiedzeniu komitetu ekonomicznego rady ministrów uchwalono bezwzględny zakaz wywozu żyta, pszenicy, paszy, owsa, bydła, koni, trzody chlewnej, mięsa, tłuszczów i wędlin zagranicę.

Jęczmień, słód, jaja i cukier, mogą być wywożone za zezwoleniem głównego urzędu wywozu i przywozu, według norm, uchwalonych przez komitet ekonomiczny rady ministrów, z udziałem komisarza do walki z drożyzną, któremu przysługuje prawo sprzeciwu. W tym wypadku sprawa przechodzi do rady ministrów.

Komitet ekonomiczny przyjął również wniosek w sprawie udzielenia kredytów samorządom i współdziałniom na masowe zakupy żywności, która ma być sprzedawana po tanich cenach.

WARSZAWA, 14 lutego. (Telefonem od nasz. warsz. koresp.) — O wczorajszym posiedzeniu komitetu ekonomicznego rady ministrów dowiadujemy się, że postanowiono artykuły żywnościowe pod względem wywozu podzielić na trzy grupy. Pierwsza kategoria: Bezwzględny zakaz wywozu obejmuje następujące produkty: pszenica, żyto, owies, pasza dla bydła, trzoda, owce, mięso, tłuszcz i wędliny. Druga kategoria:

Ceny produktów spożywczych i nabiału.

Na zasadzie ekspertyzy fachowców zarejestrowano w referacie walki z lichwą przy komisariacie rządu następujące ceny produktów spożywczych za 1 klg.: fasola — 1840 mk., groch rosółowy — 1250, buraki — 120, pietruszka — 480, czosnek — 1470, kapusta kiszona — 500, kasza manna — 2500 orkiszowa — 1440, pęczak — 1440 krakowska — 2875, groch polny — 1250, kolorowy — 1150, kartofle — 100, marchew — 120, cebula I-go gatunku — 550, II-gatunku — 450, chrzan — 1240 mk.

Masło śmietankowe, nie drożej niż w warszawskim T-wie ziemiańskim, masło osekłowe nieso-

Sieć szkół w powiecie łódzkim.

Chcąc wydatnie przyczynić się do budowy projektowanej sieci szkół w powiecie łódzkim, sejmik łódzki podjął akcję, zmierzającą do przygotowania budowy szkół. W tym celu sejmik stara się o wyjedynanie odnośnych uchwał na zebraniach gminnych, o uzyskanie odpowiednich placów pod budowę szkół, sporządza na swój koszt projekta do kosztorysów i robót wykonawczych, wreszcie stara się o przyznanie zapomóg lub pożyczek.

artykuły, których wywóz będzie dozwolony w ramach nieznacznych kontyngensów za pozwoleniami nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną: jęczmień, słód, jaja i cukier. Trzecia kategoria: artykuły, których wywóz będzie dozwolony w większej ilości, ale także za pozwoleniami nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną: proso, gryka, groch, fasola, warzywa, ziemniaki i drób.

solone — 18.500, solone jadalne — 18.000 i kuchenne — 15.800 mk.

Aresztowanie paskarzy.

Komisariat rządu wydał rozporządzenie natychmiastowego aresztowania wszystkich prawomocnie skazanych za lichwę i spekulację, którzy w terminie nie wnieśli grzywny. Wobec tego rozporządzenia kilku handlarzy osadzono w więzieniu. (bip)

Spekulacja cukrem.

Izrael Goldberg, Zgierska 18, sprzedawał cukier po wygórowanych cenach. Znaleziono u niego 56 worków cukru wartości 11 milionów marek zasekwestrowano.

Sejmik sam śpieszy w tej kwestji z pomocą i daje 15 proc. dotacji sumy kosztorysowej tym gminom, które budują szkoły 7-klasowe. Tutaj wyasygnowano na przebieg 2 lat narazie 40 milionów.

Z projektowanych na najbliższą przyszłość szkół 8-klasowa w Dzierżążnie, 7-klasowa w Koniecpolu, podwójna, o 14 oddziałach, w Brusie. (bip).

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

W zachodniej części Polski przeważnie pochmurno, miejscami śnieg; na wschodzie dość pogodnie, lekki mroz.

W sprawie świadectw przemysłowych.

Województwo łódzkie zawiadomiło podległe mu organa, aby, wobec upłynięcia terminu wykupu patentów, zwracały uwagę na uchylających się od zapłacenia podatków i o wypadkach tych donosiły władzom skarbowym, udzielając im wszelkiej pomocy. (bip)

Zlikwidowanie zatargu ekonomicznego w gazowni miejskiej.

Dnia 13 b. m. związek pracowników gazowni zawiadomił radę nadzorczą, że przyjmuje podwyżkę na miesiąc luty w rozmiarach, zaproponowanych przez radę w dniu 7-go b. m. (10 procent dodatku wyrównawczego i podwyżka zasadnicza według norm gazowni warszawskiej). W ten sposób niebezpieczeństwo strejku w gazowni łódzkiej należy uważać za ostatecznie zażegnane.

Ile soli zużywa powiat łódzki.

Biuro sprzedaży soli przy ministerstwie skarbu komunikuje, że w miesiącu ubiegłym sprzedano w powiecie łódzkim soli jadalnej 749 ton, bydłowej 45 ton, przemysłowej i zmiotu 70 ton. (bip).

Kryminalistyka.

Pseudo-agenci. Do mieszkania Bolesława Bartoszewicza przy ulicy Napiórkowskiej 197, przybyło jakichś 3 mężczyzn. Podając się za wywiadowców urzędu śledczego, usłowoili oni aresztować właściciela mieszkania. Wówczas znajdująca się w mieszkaniu siostra B. wyszła zawezwać świadków, co widząc „agenci” usiłowali zbiec. Puszczono się jednak za nimi w pogoni i dwóch z pośród nich, a mianowicie Mieczysława i Bolesława braci Chęcińskich, aresztowano. (bip).

Czula kochanka. Między Leonem Orbachem i jego kochanką Alfredą Kirchner zam. przy ulicy Zagajnikowej 81, wyłkła kłótnia, w trakcie której Orbach został pobity i oparzony gorącą wodą. Do O. wezwano pogotowie, które udzieliło mu pierwszej pomocy. (bip).

Synałek. Katarzyna Zenkac, zam. przy ul. Rzgowskiej 5, zeznała się do 3-go kom. pol. i zameldowała, że syn jej, 15-letni Piotr, stał się okradcą. Poszkodowana, nie mogąc sobie dać rady z chłopcem wywoziła go na wieś na służbę. W drodze jednak wyrodny syn rzucił się na matkę i usiłował ją wrzucić z mostu do wody. Wyrodny syna wraz z protokółem przesłano do sądu. (bip).

Redukcja dni pracy w przemyśle

W związku z krytyczną sytuacją w przemyśle, od poniedziałku, dnia 19-go b. m., fabryki zjednoczonych zakładów Szajbiera i Grohmana redukują pracę do czterech dni w tygodniu. Ta sama norma pracy prawdopodobnie stosowaną będzie od przyszłego tygodnia i w innych większych fabrykach. (bip)

W sprawie zakładów „Brygada”.

Centrala zakładów „Brygada” w Warszawie, dowiedziawszy się o zbankrutowaniu tutejszego oddziału, wysłała przedstawiciela swego do Łodzi celem otrzymania ścisłych danych o aferze.

Przybyły p. Chmielewski zwrócił się do inspektora pracy p. Kuliczkowskiemu z prośbą o informację. Pan inspektor pracy zaznajomił przedstawiciela słynnej „Brygady” z całym przebiegiem afery, zaś przedstawiciel centrali oświadczył, iż gdyby robotnicy cofnęli żądanie 2-tygodniowego odszkodowania centrala byłaby gotową uregulować wypłatę i kontynuować nadal pracę, o ile, ma się roz-

mieć, skarga mogłaby być cofnięta z sądu. Inspektor pracy oświadczył, iż zająłby się tą sprawą, gdyby praca została natychmiast wszczęta na nowo i gdyby zakłady zatrudniły wszystkich dotychczas pracujących pod kierunkiem odpowiedzialnej administracji. Musiałoby być dane gwarancje, co do zaległych poborów robotników, oraz ustalony termin prekluzyjny w okresie jaknajkrótszym.

P. Chmielewski w odpowiedzi oznajmił, iż zapozna się z charakterem tutejszego oddziału i w tych dniach udzieli ostatecznej odpowiedzi. (bip)

Oplaty za paszporty zagraniczne i wizy.

Komisariat rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, iż od dnia 15 lutego r. b. obowiązują następujące opłaty:

- za paszport zagraniczny — 30 tys. mk.;
- za wizę — 10 tys. mk.;
- za paszport zagraniczny t. zw. „wielokrotny” — 75 tysięcy mk.;
- opłata za książeczkę paszportową — 1 tysiąc mk.

O naprawę finansów miast.

W związku z pismem magistratu, wystosowanym w końcu ubiegłego miesiąca do posłów łódzkich, w sprawie krytycznej sytuacji finansowej Łodzi, posłanka Ładzina zakomunikowała p. prezydentowi miasta, iż związek ludowo-narodowy wniósł dnia 9 lutego do łaski marszałkowskiej następujący wniosek nagły:

Ustawa o zasłaniu finansów miejskich traci swoją moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1923 r. Niewystarczalność i czasowy charakter tej ustawy oddziałuje bardzo wadliwie na finanse miast. Zachodzi potrzeba możliwie przedkierowania się na wytknięcie stałej zasadniczej linii w sprawie ustalenia systemu miejskich podatków.

Jednocześnie należy miastom umożliwić korzystanie z kredytu państwowego, ponieważ przy spadku marki polskiej żadne miasto nie jest w możności utrzymania równowagi finansowej; pozycje dochodowe pozostają prawie bez zmian w granicach prelimitarza, natomiast pozycje rozchodowe wzrastają z zawrotną szybkością. Sytuacja znacznie pogarsza się, jeśli się zważy, że prelimitowane dochody wpływają nierównomiernie, to też przeważnie w terminach wyplat kasy miejskiej nie posiadają odpowiednich sum.

Taki stan rzeczy uniemożliwia prowadzenie gospodarki miejskiej której grozi zupełna dezorganizacja.

W interesie państwowym niemożliwo dopuścić do zniszczenia miast. Działalność samorządów miejskich winna przybrać jaknajszersze rozmiary; o tem wyraźnie jest mowa w artykule 3 konstytucji z dnia 17 marca 1921 roku.

Na podstawie przytoczonych motywów wysoki sejm uchwalę raczy następujący wniosek nagły: „Wzywa się rząd, żeby w terminie miesięcznym wniósł do sejmiku projekt ustawy, określającej system podatkowy samorządu miejskiego, oraz niezwłocznie zorganizował pomoc kredytową dla samorządów Warszawy, Łodzi i innych miast Rzeczypospolitej”.

Jak już donosiliśmy, rząd zapowiedział dość szybko wniesienie projektu rozgraniczenia źródeł dochodu państwa i związków komunalnych. (Przyp. Red.)

Odbudowa Konstantynowa.

Ożywiona ta ośca, która podczas wojny prawie zupełnie została przez bombardowanie zniszczona, zaczyna się odbudowywać, lecz w bardzo wolnym tempie. Przyczyn jest kilka, jak np. brak planów policyjnych, a szczególnie niedostateczne zapomogi rządu i ogromne trudności, jakie powstają przy otrzymywaniu tych zapomóg w państwowym banku budowlanym w Warszawie. Celem uproszczenia tych wszystkich formalności, które związane są dla mieszkańców Konstantynowa z wielkimi kosztami, sejmik zwrócił się do rządu celem uzyskania kredytu. Dla przyspieszenia zbadania akcji na miejscu, bawiła ostatnio w Konstantynowie komisja, złożona z przedstawicieli: ministerstwa skarbu, generalnej dyrekcji odbudowy, starostwa łódzkiego i osady Konstantynów. Komisja stwierdziła, że około 90 domów jest kompletnie nieodbudowanych, a w stanie odbudowy znajduje się tylko kilka domów. Przy pomocy zasiłków rządu od-

budowano kościół katolicki, zaczęto odbudowywać kościół ewangelicki i cztery domy. Komisja stwierdziła, że Konstantynów, który w najbliższej przyszłości będzie podniesiony do godności miasta, powinien być odbudowany według najnowszych wymagań budowlano-policyjnych i zapatrzony w racjonalne urządzenia sanitarne. Władze samorządowe chcą stworzyć przez odbudowę Konstantynowa wzorowe miasteczko w Polsce i w tym celu ministerstwo robót publicznych przyznało już 15 milionów na regulację miasta i budowę łaźni. — W najbliższym czasie rozpoczęta będzie budowa kilku gmachów użyteczności publicznej i w ten sposób ożywi się również i inicjatywa prywatna. Wreszcie przekazano kredyt na odbudowę w wysokości 200 milionów marek sejmikowi łódzkiemu, który będzie pośrednikiem między mieszkańcami Konstantynowa, a warszawskim bankiem budowlanym. (bip)

Życie i sąd.

Młodociani szantażyści.

W trybie postępowania uproszczonego rozważał sędzia Zaborowski sprawę przeciwko 19-letniemu Felkerowi i 20-letniemu Rudolfowi Szplecerowi.

Zapomocą groźby ogłoszenia ja kichś wiadomości o Joeli Lubce, usiłowali oni wymusić od niego w sierpniu 1921 r. 5.000 mk.

Każdego z oskarżonych badano oddzielnie, przyczem Felker zeznał, iż wiedział o treści listu, wręconego mu przez Szplecera, za co miał otrzymać 500 mk. Innych listów nie nosił. Postępował tak dlatego, że nie wiedział, iż jest to karalne.

Drugi oskarżony Szplecer również przyznał się do winy. List wysłał dlatego, że nie miał pieniędzy. Wiedząc, że Lubka kupuje kradzione rzeczy, grozi mu policja. Okazało się, iż podczas arestowania go znaleziono u oskarżonego jeszcze trzy listy, adresowane do niejakiego Borucha Brylenstajna, do Lubki, oraz do Karo-

la Szmilego. Treść tych listów była prawie że jednakowa.

Badani świadkowie, a właściwie adresaci listów, które ich nie doszły, oświadczyli, iż żadnych listów nie otrzymywali. Lubka zaś jest blacharzem z zawodu i gdy otrzymał list, pisany po niemiecku, zwrócił się do sąsiada, by mu go przeczytał. Opowiada on, iż „w liście stało”, że ma zapłacić 5000 mk. w przeciągu 20 minut, w przeciwnym bowiem razie przyjdzie do niego policja.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego, podprokurator Lewlecki, wnosil o surowy wymiar kary dla obu podsądnych.

Obrońca oskarżonych adw. Planer podkreślał, iż tylko jeden list został wysłany i to nie pod właściwym adresem, że wogóle był to czyn lekkomyślny chłopców, wobec czego wnosi o łagodny wymiar kary.

Sąd skazał obu podsądnych po 4 miesiące więzienia, stosując jako środek zapobiegawczy, milion marek dla każdego. (bip)

Konfiskata kaucji.

Sędzia Zaborowski skonfiskował kaucję, złożoną za Markusa Karo, oskarżonego o sfałszowanie

podpisu na wekslu, który na rozprawę się nie stawił.

Wyznaczono nową kaucję w wysokości pół miliona mk. (bip)

Skrzynka do listów.

WYJAŚNIENIE RAD. RAPALSKIEGO.

Szanowny Panie Redaktorze! Wobec ukazania się w „Głosie Polskim” i Nr 28 „Kurjera Wieczornego” wiadomości, dotyczących mojego ustąpienia z okręgowej komisji związków zawodowych, uprzejmie proszę o zamieszczenie w swym pożytecznym piśmie następującego wyjaśnienia:

Ze stanowiska kierownika O. K. Z. Z. zgłosiłem swą rezygnację z dniami 1 lutego b. r. Wobec przyjęcia przez konferencję zarządu związków uchwały nie przyjmującej mojej rezygnacji o wiadomości, wyrażającej mi pełne zaufanie i wzywającej do pozostania na zajmowanym stanowisku, oświadczyłem, że na powyższą uchwałę odpowiedział udzieliłem po pewnym zastanowieniu się. Ostatecznie zakomunikowałem prezydium O. K. Z. Z., że na stanowisko kierownika nie wrócę, zatrzymując tylko mandat honorowy sekretarza zarządu.

Raczej przyjąć Sz. P. Redaktorze wyrażenia poważania i szacunku.

Łódź, dnia 14 lutego 1923 roku.

Stanisław Rapalski.

Odpowiedzi Redakcji

Panu Cz. O. Pański pomysł, zmierzający do ratowania rozpaczonej sytuacji finansowej, jest już stary i w sferach miarodajnych dobrze znany. Krótkotrwała, a pełna zaręczliwości gospodarka, prowadzona przez niefachowców, doprowadziła do stanu, któremu, zda je się, nawet to by nie pomogło. Zechce Pan zwrócić się ze swym pomysłem wszczęcia dyskusji pod innym adresem.

Ofiary

złożone w administr. „Głosu Polskiego”

Na pomnik prezydenta Narutowicza.

Maurycy Klaiman 10 mk. 12

Urzednicy firmy Karol Kibniak 14

Na „Kropkę Mleka”.

A. Nawrocki, jako karę 500 mk. 15

Bezmiennie 100 mk. 16

Nieprzyjęty dług przez panią M. H., ofiaruje gotpę 1000 mk. 20

Złożywszy do grobu drogie nam zwłoki

i. p.

ARTURA PREISSA

poczynamy się do obowiazku wyrazić nasze serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy brali udział w odaniu ostatniej przysługi zmarłemu. Szczególne dzięki składamy Szanownemu duchowieństwu: pp. pastorom Schmidlowi i Krentzowi za pełne poczucie słowa, Pabjanickiej straży ogniowej ochotniczej za starania i trudy przy wyprowadzeniu drogie nam zwłoki, Towarzystwom śpiewaczym, Pabjanickiemu Stow. gimnastycznemu, Tow. c. kłisów, Związkom tkackim, oraz pracownikom, mistrzom i robotnikom firm „Sów, Hermana Preissa i S-ka”, „Bracia Preiss” za okazane nam dowody współczucia, jak również tym, którzy uczcili pamięć zmarłego hojnym składaniem wieńców na miejscu jego ostatniego spoczynku.

Pabjanice, dn. 13 lutego 1923 r.

RODZINA.

Głęboko dotknęła naszą śmiercią, która wydarła z grona naszego znaczą koleżankę

b. p. HANNE KONÓWNE

wyrażamy rodzinie szczerze współczucie.

W zmarłej traciemy osobliwą o naturze nieskażonej uczciwej, o niepospolite prawym charakterze, nieustraszoną pracowniczkę na polu oświaty ludowej.

Krótkie Jej życie i zaloty ducha są Jej własnym pomnikiem, wystawionym sobie za życia.

Cześć Jej prochom!

Kierownik i personel Szkoły Powszechnej № 122.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Berlinie dnia 8 lutego 1923 r.

B. P.

Juljusz Abramson

właściciel browaru i obywatel m. Łodzi,

przeżywszy lat 74.

Wyprowadzenie drogie nam zwłoki z rampy Kolejowej Łódź Fabryczna odbędzie się w piątek, dn. 16 lutego r. b., o godz. 11 tej rano, o czym zawiadamiają pozostali

Zona, synowie, synowe, brat i rodzina.

Z powodu przedwczesnego zgonu

ś. p. Artura Preissa

serdeczne współczucie rodzinie wyrażają

D-cia Strauch.

Z powodu przedwczesnego zgonu

ś. p. ARTURA PREISSA

serdeczne współczucie Rodzinie wyrażają

Wspólnicy
Major Goldkorn
i Capił Wojcman

Z powodu zgonu

ś. p. Artura Preissa

składa pozostałej rodzinie, a w szczególności bratu zmarłego panu Hermanowi wyrazy głębokiego współczucia

Ignacy Strauch.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

B. P.

Maksowi Szreterowi

składa serdeczne „Bóg zapłać

Rodzina.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła moja najukochańsza

żona, nasza matka, babka, siostra i bratowa

B. P.

Ewa z Kornów Domankiewicz

Wyprowadzenie drogie nam zwłoki nastąpi dnia, w czwartek o godz. 11 po poł. z domu żaloby przy ul. Cecelintanej 9.

Stroskana rodzina.

Z powodu przedwczesnego zgonu

ś. p. ARTURA PREISSA

pozostałej rodzinie szczerze współczucie wyraża

Z. STRAUCH.

TKALNI

od 15 do 30 względnie więcej, kroszen anielickich w własnym budynku w centrum lub poza miastem. Oferty pisemne do red. „Głosu” snb. „Towarzystwo”. 5-6-2

Wykłady języka pomocniczego Esperanto

na kursach przy Łódzkim Tow. Esperanckim (ul. Południowa 8) dla młodzieży rozpocznie się w niedzielę, dn. 19 lutego r. b. o godz. 8ej w. i perfumeryach. Tworzone są również komplety dla dorosłych. Zapisy przyjmuje sekretariat w poniedziałki i czwartki od 8-10 wiecz.

NARESZCIE
Inaba do włosów
Królowa farb do
włosów nadeszła i
jest znów do nabycia we wszystkich odzieniach w składach aptecz. i perfumeryach.

„Kascha” SPRZEDAM

rozmaite przybory myśliwskie, otomana, samowar, mebelki dziecinne, kanapkę gietą i inne drobnostki po cenach wyjątkowo przystępnych Ogrodowa 26, sień 1 m. 7, II p. od 10-2 po poł.

Reprezentacja na naszą Polskę:

346-1 Anna Neumann, Łódź, Piotrkowska № 152.

Anglja wobec akcji francuskiej.

Bonar Law o sytuacji.

Uzasadnienie stanowiska Anglii. — Ocena polityki Poincarégo. — Sprawa wycofania wojsk angielskich z Nadrenji i jego skutki. — Czy interwencja jest możliwa.

LONDYN, 14 lutego. (Pat). Hava. Bonar Law, omawiając w izbie gmin sprawę okupacji zagłębia Ruhr, zaznaczył, że konieczność udzielenia Niemcom moratorium była uznana jednomyślnie. Francja jednak pragnęła otrzymać w czasie moratorium spłaty równające się tym, jakie rzeczonawcy angielscy przyznali dopiero po wygaśnięciu moratorium.

Dalej Bonar Law omawiał niektóre strony projektu angielskiego. Poincaré, który odrzucił ten projekt, domagał się zastawów na obszarze Ruhr. Anglja zaś nie zgodziła się na zastawy nie dlatego, aby miała być przeciwną wywie-

ranu presji na Niemcy, ale dlatego, ponieważ nie uważała za skuteczne stawianie Niemcom wymagań, przekraczających ich zdolność płatniczą. Poza to Poincaré uzależnił swą zgodę na redukcję odszkodowań od uregulowania długów międzysojuszniczych.

Jeżeli Francja nie zgodzi się na ustalenie długu niemieckiego w sumie 2 i pół miliardów funtów szterlingów, to przyczyną tego były obawy o jej bezpieczeństwo, albowiem rozumowano, że Niemcy mogliby uiścić taką sumę przed upływem 20 lat, poczem byłiby tak samo silni, jak przed wojną. — Dalej Bonar Law twierdził, że pod-

czas swego pobytu w Paryżu nabrał przekonanie, iż żaden rząd francuski nie mógłby liczyć na votum ufnosci izb francuskich, o ileby nie uznał za słuszne wszystkich wymagań Poincaré w sprawie odszkodowań, albowiem sumy te są niezbędne dla równowagi budżetu, oraz ponieważ cały naród francuski obawia się niebezpieczeństwa swego kraju, w razie gdyby Niemcy w niedługim czasie odzyskali dawne siły po rychłym uskuteczeniu wypłat. Zawsze się uważałem, mówił dalej Bonar Law, za serdecznego przyjaciela Francji i takie uczucie serdeczne żywię dla niej również i w chwili

obecnej. Niemniej przeto muszę wyznać, że w okupacji zagłębia Ruhr nie mogę się dopatrzeć perspektyw zachęcających. Z drugiej jednak strony skoro Francja weszła na tę drogę, to niewątpliwie musi kroczyć po niej nadal aż do kresu.

Dalej premier angielski zaznaczył, że wojska angielskie znajdują się wprawdzie jeszcze w Nadrenji, lecz nie wie, czy będą mogły pozostać tam dłużej, albowiem albo Francja albo Niemcy bardzo łatwo mogą uczynić dalszy pobyt wojsk angielskich w Nadrenji zgoła niemożliwym. Wycofanie wojsk angielskich mogłoby się jednak o-

kazać zgubne w skutkach, ponieważ mogłoby oznaczać koniec porozumienia pomiędzy sojusznikami. Ewentualności tej nie uważa jednak premier angielski za możliwą w najbliższym okresie czasu. Za kilka miesięcy może się zdarzyć, że będą uważał takie wycofanie wojsk angielskich za możliwe, a wówczas trzeba będzie do niego przystąpić, ale w chwili obecnej mowy o tem niema.

Wreszcie mówca stwierdza, że wciąż jeszcze ma nadzieję, iż zdarzy się coś takiego, co pozwoli Anglii na pożyteczną interwencję, jakkolwiek przyznaje, że tych nadziei nie potrafiłby umotywić.

Sprawozdanie Curzona w izbie lordów.

Obawy przed politycznymi zawiązaniami. — Próba sił przeciwników. — Obecnie niema mowy o akcji pośredniczącej.

LONDYN, 14 lutego. (Pat). — W mowie swojej, wygłoszonej w izbie lordów, Curzon nakreślił przebieg konferencji lozańskiej i wyraził żal, że turcy w ostatniej chwili odrzucili podpisanie traktatu w tej formie, jaką zaproponowali sojusznicy. Curzon spodziewa się jednak, że Angora zda sobie sprawę z popełnionych błędów

i zdecyduje się traktat podpisać. Przechodząc do omówienia sprawy zagłębia Ruhr, Curzon oświadczył, że Francja znalazła się obecnie w obliczu poważnych trudności i ma ciężkie zadanie zorganizowania życia ekonomicznego na terenie okupowanym. Mówca obawia się, aby operacje, które pierwotnie miały charakter jedy-

nie ekonomiczny i jako takie są najzupełniej uzasadnione, nie przybrały charakteru politycznego, przez co nabrałyby pierwszorzędного znaczenia. Jesteśmy obecnie świadkami, mówił Curzon, próby wytrzymałości dwóch przeciwników. Wielka Brytania odmówiła wzięcia udziału w operacjach w zagłębiu Ruhr, mając na u-

wadze, iż nie osiągną one należytych rezultatów, i że w razie gdyby akcja ta doprowadziła do konfliktu, ostateczny wynik mógłby być kłeszą dla ugrupowań ważniejszych od tych, jakie stanowią Francja i Niemcy.

Lord Curzon zakończył przemówienie oświadczeniem, że obecnie nie mogłoby być mowy o jakiej-

kolwiek akcji pośredniczącej. Włochy usiłowały wprawdzie bezowocnie zaproponować pośrednictwo, lecz jest rzeczą prawdopodobną, że gdyby nawet dziś propozycja ta została przyjęta, Niemcy zażądałby ewakuacji zagłębia Ruhr, a Francja odmówiłaby temu żądaniu, dopóki nie uzyskałaby należytego zadośćuczynienia.

GŁOSY ANGIELSKIE ZA UTRZYMANIEM SOJUSZU Z FRANCJĄ.

LONDYN, 14 lutego. (Pat). Na wczorajszym posiedzeniu Izby gmin poseł Samuel Roberts oświadczył przy omawianiu sprawy odszkodowań co następuje:

Mogę z całym przekonaniem oświadczyć, że znaczna większość narodu angielskiego całym sercem stoi po stronie naszych sojuszników francuskich.

Posel Hughes oświadczył między in.:

Wobec tego, że trudności, w obliczu których znajduje się Europa, mogą być usunięte jedynie przez ścisły związek Francji i Anglii, należy zacieśnić przyjacielskie stosunki tych dwóch krajów i nadać im trwały charakter. Zastanawiając się nad obecną polityką Francji, ciągnął mówca, należy mieć zawsze na względzie różnice, istniejące między obydwojema krajami, zarówno pod względem położenia geograficznego, jak i temperamentów narodowych.

„DAILY MAIL“ O INTERWENCJI.

LONDYN, 14 lutego. (AW). — „Daily Mail“ twierdzi, że Francja wszelką interwencję, a więc także i angielską, musiałaby przyjąć za akt nieprzynajmniej, któregoby dyplomatycznie wcale nie przyjęła do wiadomości.

ANGLJA NIE BEDZIE INTERWENJOWAĆ.

WIENIEN, 14 lutego. (Pat). — „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu: Biuro Reutersa zaprzecza wszelkim pogłoskom o rzekomym zamiarze Anglii interwenjowania między Francją a Niemcami.

PRASA NIEMIECKA O MOWIE BONAR LAWA.

BERLIN, 14 lutego. (AW). — Mowa Bonar Lawa w prasie niemieckiej, gotowej zawsze do oznajmiania o możliwości interwencji zagranicznej na korzyść Niemiec, tym razem nie znalazła takiego odgłosu. Inkiego wobec nastroju politycznego, przy równoczesnej zwyzce marki niemieckiej byłoby się można spodziewać.

Po raz pierwszy może od dłuższego czasu prasa niemiecka zadawała się wielkimi nagłówkami, według których parlament angielski wypowiedział się przeciw Francji i że odwołanie wojsk angielskich oznaczałoby zerwanie ententy.

BERLIN, 14 lutego. (AW). — „Berliner Boersenzeltung“ omawiając oświadczenie Bonar Lawa z zadowoleniem przywołuje do wiadomości ten zwłaszcza ustęp jego oświadczenia, który mówi, iż ewentualne odwołanie wojsk angielskich równałoby się zerwaniu ententy. Jednocześnie jednak dziennik nie tak, że praktyczne znaczenie tego kroku byłoby dla Niemiec minimalne.

Pozatem zaś brak jeszcze w tej chwili dostatecznych pobudek ekonomicznych do interwencji angielskiej.

Mowa ta — pisze dziennik — jest gestem i gestem pozostanie. Czego w najszybszym razie mogłoby się Niemcy od Anglii spodziewać to odwołania wojsk angielskich z Nadrenji. Gesty takie — kontynuuje dziennik — decydującego faktu nie stanowią i nie będą go stanowić.

„VORWAERTS“ O MOWIE BONAR LAWA.

WIENIEN, 14 lutego. (A. W.). — „Neues Wiener Abendblatt“ donosi z Berlina, że dotychczas tylko socjalistyczny „Vorwaerts“ zamieszcza dłuższe artykuły o oświadczeniach Bonar Lawa. „Vorwaerts“ dochodzi do wniosku, że mowa angielska, premiera dowo-

dzi słuszności stanowiska niemieckich socjalistów, którzy z jednej strony oświadczenia się za oporem przeciwko przymusowej okupacji wojskowej w zagłębiu Ruhr, a jednocześnie myślą o możliwości rozumnej i szczerzej ugody z Francją.

WRAŻENIE W PRASIE FRANC.

PARYŻ, 14 lutego. (Pat). Prasa paryska obszernie zajmuje się przebiegiem dyskusji w angielskiej izbie ustawodawczej nad adresem do tronu, a zwłaszcza oświadczeniem, złożonym przez angielskiego premiera. Dzienniki zanaważają że oświadczenie Bonar Lawa faktycznie nacechowane jest głęboką serdecznością w stosunku do Francji, dowodzą jednak, że premier angielski najwidoczniej nie zda je sobie jeszcze sprawy z sytuacji, jaka wynikła dla Francji z powodu stanowiska, zajętego przez Niemcy od chwili podpisania traktatu.

PLAN AKCJI FRANCUSKIEJ W ZAGŁEBIU.

PARYŻ, 14 lutego. (AW). Korespondent „Petit Journal“ z Düsseldorfu pisze, że w zarządzeniach władz okupacyjnych można stwierdzić trzy etapy.

Pierwszy etap, to okupacja, która zamierzała zmusić rząd niemiecki do kapitulacji.

Drugi — to eksploatacja zagłębia na rachunek sojuszników.

Trzeci etap, to jest blokada i otoczenie całego zagłębia.

Blokada wywozu jest zupełna, obecnie idzie o przeprowadzenie blokady do wewnątrz, przez którą osiągnęłoby się dwa rezultaty, a mianowicie: pozabawienie reszty Niemiec węgla i fabrykatów, pochodzących z zagłębia Ruhr i złamanie opora przemysłowców niemieckich w całym zagłębiu. W tym celu trzeba będzie przedewszystkiem uniemożliwić dowóz kruszców do zagłębia Ruhr.

TIMES O LOZANNIE.

LONDYN, 14 lutego. (AW). „Times“ w artykule wstępnym p. t. „Między Lozanną a Angorą“ podkreśla z zadowoleniem, że francuzi wreszcie rozumieli, że na bliskim wschodzie interesy ich są identyczne z interesami Anglii, a także z elementarnymi wymaganiami cywilizacji. Anglja chce zawrzeć pokój z Turcją, lecz nie oznacza to, że okazałaby ona obawę, jeżeliby turcy rozpoznali nową wojnę. Obawa i strach ze strony Anglii mogłoby wpłynąć na turków w ten sposób, że walczyliby przeważnie przeciwko nim. Anglja poczyniła już bardzo wielkie ustępstwa i cały świat ma dowody jej szczerych chęci pokojowych.

WYPRZEDAŻ ROSJI.

BELGRAD, 14 lutego. (AW). — Wychodzące w Belgradzie „Nowe Wremia“ w artykule p. t. „Rozprzedaż Roskiej Ziemi“ pisze: „Na koniec trzęcia międzynarodówka przystąpiła do pracy ta órczej. — Zrosła ona w Rosji całkowicie większa własność ziemską, natomiast wydała Niemcom całą księstwo o powieżchni 50 kwadratów wiorst w Lozannie przedstawiciele Moskwy jaknajenergiczniej występowali przeciwko udzieleniu w Turcji jaknajmniejszych przywilejów w cudzoziemcom, sami zaś przyznali Niemcom nadzwyczajne przywileje. Nie obliczają oni nawet sądomi owyższymi, nie placą cel wwożonych towar. Widzimy z tego, jak olbrzymie prawa posiadają w Rosji Niemcy.“

SPRAWA ROZBROJENIA W LIDZE NARODÓW.

GENEWA, 14 lutego. (Pat). — Dzisiejsze ostatnie posiedzenie tymczasowej komisji ligi narodów dla spraw rozbrojenia było poświęcone prawie w całości sprawozdaniu księcia Janusza Radziwiłła o przebiegu moskiewskiej konferencji rozbrojeniowej. Referat polski, poruszający całokształt zagadnienia na tle ogólnych sto-

sunków Polski i państw bałtyckich do Rosji, sprawiło duże wrażenie na obecnych. Książę Radziwiłł udzielał następnie wyjaśnień na stawiane mu przez członków komisji, w szczególności lorda Roberta Cecila, pytania.

Po zakończeniu dyskusji posiedzenie zamknięto.

NOWY RZĄD KŁAJPEDZKI.

WARSZAWA, 14 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). Na czele nowego rządu w Kłajpedzie stoi p. Duilius, były charge d'affaires litewski w Berlinie, a nie p. Sallus, jak doniosła P.A.T. i jak pisze o tem w artykule wstępnym senator Koskowski w „Kurierze Warszawskim“.

Jednocześnie dowiadujemy się, że p. Simonajlis nie chciał wycofać się z Kłajpedy i żądał, aby wrpód wycofały się wojska francuskie.

ORGANIZOWANIE BANKU EMISYJNEGO.

WARSZAWA, 14 lutego. (AW). „Gazeta Warszawska“ podaje, że minister skarbu p. Grabski zamierza w krótkim czasie przystąpić do organizowania banku emisyjnego.

Prace organizacyjne rozpoczną się prawdopodobnie po uchwaleniu przez izby prawodawcze ustawy ramowej, do której włączony ma być artykuł, upoważniający ministra skarbu do utworzenia banku emisyjnego.

OBYDNY MORD.

POZNAN, 14 lutego. — Dzisiaj rano w Piatkowicach pod Poznaniem zamordowana została rodzina Kosterów, a mianowicie mąż, żona, troje dzieci, parobek i służąca. Zrabowano gotówkę i garderobę. Szczegółów narazie brak.

Konjunktura na rynku światowym.

II.

W Anglii, w przeciwieństwie do Stanów Zjednoczonych, ceny w r. 1922 wykazywały bardzo słabe wahania. Trudność znalezienia zbytu dla olbrzymiej produkcji zarówno na rynku wewnętrznym, jak i na rynkach zagranicznych, była powodem, iż ceny w Anglii, wskutek braku większego popytu, nie mogły kształtować się zwykło. Najdosadniej charakterystycznie sytuację gospodarczą w Anglii statystyka izb rozrachunkowych.

Ogólna suma rozrachunków w roku 1922 wynosiła 37 miliardów funtów szterl., czyli o 6,3 procent więcej niż w roku 1921. Zwiększenie nie jednak wykazują tylko rozrachunki w Londynie-City (przeszło o 8,3 procent) natomiast rozrachunki w pozostałych częściach stolicy, oraz na prowincji wykazują zmniejszenie (o 5,1 proc. i 6,5 proc.). Zwiększenie rozrachunków w Londynie jest wynikiem przede wszystkim większej mobilizacji kapitału, oraz zwiększenia się obrotów giełdowych i zwykłych papierów wartościowych. Obróty towarowe natomiast nie zwiększyły się, a na peryferiach Londynu oraz na prowincji wyraźnie skurczyły się, o czym świadczy właśnie zmniejszenie się sumy rozrachunków. Jeżeli w Anglii, mimo olbrzymiej liczby bezrobotnych i zwykłej funta szterl. bilans handlowy coraz pomysłniej się kształtuje, tłumaczy to się wzrostem eksportu handlu angielskiego w dominacji W. Brytanii, oraz w krajach, pozostających pod jej protektorem. Handel natomiast z Europą środkową i wschodnią coraz bardziej maleje.

Zmniejszenie się obrotów handlu angielskiego w do walucie zdeprecjonowanej wywiera wpływ na rozwój produkcji krajowej w wysokim stopniu niekorzystny szczególnie zaś na przemysł włókienniczy. Przedzłaznie, przerabiające bawełnę amerykańską, pracują, począwszy od października, r. z., tylko 4 dni w tygodniu i istnieją zamiary poczynienia dalszej redukcji dni pracy. W podobnym położeniu znajdują się inne działy przemysłu angielskiego. Pewne ożywienie nastąpiło w dziale produkcji wełnianej. Wprawdzie produkcja w przemyśle żelaznym i stalowym wzrosła, lecz jeszcze jest bardzo daleko od poziomu produkcji przedwojennej. Tak np. produkcja rudniowa surowki stanowiła zaledwie 62 procent przeciętnej produkcji miesięcznej z roku 1913. — Produkcja stali dosięgła w końcu roku 1922 85 procent produkcji przedwojennej i wykazuje stałe postępy, również wzmaga się produkcja węgla (w porównaniu z rokiem 1921 zwiększenie w roku 1922 wynosiło 53,2 procent), lecz jeszcze nie zrównała się z rozmiarami produkcji przedwojennej. — W dniu 1 stycznia r. b. było bezrobotnych 1.485.800, czyli o 337 tysięcy 933 robotników mniej, niż w roku 1921, lecz jest to liczba jeszcze bardzo okazała, świadcząca, iż siła wytwórcza przemysłu angielskiego znacznej uległa redukcji.

Nie zamierzamy w tym artykule w sposób wyczerpujący zobrazować stanu światowej konjunktury gospodarczej. O wpływie, jaki wywiera na nią kwestja reparacji niemieckich, pomówimy w osobnym artykule. Stwierdzić jedynie

pragnelibyśmy, iż fluktuacje walutowe, jakie mają miejsce w Europie centralnej i wschodniej umożliwiają wzrost produkcji światowej do rozmiarów przedwojennych i wpływają na zdolność produkcyjną i handlową świata destrukcyjnie. Kryzys przemysłowy, jakkolwiek w mniej ostrej formie, trwa w dalszym ciągu, ogarniając Anglię, Czechosłowację, Szwajcarię i cały szereg innych krajów. Ceny we wszystkich krajach jeszcze w dość znacznej mierze oddalone są od poziomu przedwojennego. We Francji są wyższe trzykrotnie, we Włoszech pięciokrotnie, w Anglii i Stanach Zjednoczonych o kilkadziesiąt procent. Koszty utrzymania podniosły się w Anglii prawie dwukrotnie, w Stanach Zjednoczonych i pół razy, we Francji — trzykrotnie. Siła kupna pieniądza zmalała wszędzie. Rozdźwięki polityczne, panujące dziś w Europie, utrudniają zbliżenie się ekonomiczne poszczególnych krajów do siebie i normalny międzypaństwowy obrót handlowy. W robu bieżącym mają być zwołane różne konferencje finansowe, których zadaniem będzie omówienie środków, mogących spowodować poprawę obecnej sytuacji gospodarczej Europy. Wyniki poprzednio odbytych tego rodzaju konferencji wywarły tak minimalny wpływ w tym kierunku, iż wydaje się rzeczą wątpliwą, aby za odwiedziame na rok bieżący konferencje okazały się bardziej celowe.

Radykalna poprawa światowej konjunktury gospodarczej uzależniona jest przede wszystkim od trzech czynników: uregulowania kwestji odszkodowań, zadłużenia ententy w Ameryki, oraz zadłużenia wzajemnego kredytu ententy, wreszcie uzdrowienia waluty w Europie środkowej i wschodniej. Sytuacja polityczna, jaka wytworzyła się po rozbięciu konferencji paryskiej, nie budzi nadziei, aby pierwsze dwie sprawy znalazły szybki rozwiązanie. W bliskim związku z temi sprawami pozostaje kwestja waluty. Abstrahując już od czynników natury politycznej, których wpływ na unormowanie się stosunków walutowych w Europie nie może być zapominany, stwierdzić należy, iż, jeśli chodzi o osiągnięcie stabilizacji kursu waluty i stworzenie odpowiedniego zapasu kruszcowego, proces, prowadzący do tego celu, wymaga długotrwałych wysiłków. Rosja, wprowadzając w roku 1786 walutę papierową, dopiero po 57 latach (w roku 1843) i po wielu nieudanych próbach, zdołała system monetarny oprzeć na solidnych podstawach. W Austrii przez 44 lata (od roku 1848 do 1892) próby wprowadzenia waluty kruszcowej były płonne. Tak powolny powrót do normalnych stosunków nastąpił po wstrząszeniach o wiele mniej silnych, niż te, jakie dotknęły gospodarke światowa po ostatniej wojnie.

Początek roku 1923 w związku z ostatnimi wypadkami politycznymi nie może budzić różowych nadziei. Solidarne wysiłki wszystkich narodów w kierunku poprawy światowej konjunktury gospodarczej w tej chwili nie wydają się możliwe. Czy i kiedy staną się one możliwe, pokaże dalszy rozwój tych wypadków, które narazie budzić tylko mogą refleksje najbardziej przykre.

Dr. Leon Paczewski.

Kronika ekonomiczna.

—o—

*** Wwóz cukru do Rosji.** Obecnie można uważać za zupełnie pewne, że tegoroczna kampanja cukrowa w Rosji sowieckiej nie da dodatnich wyników, spodziewanych początkowo. Wobec tego rząd sowiecki będzie zmuszony znieść niedawno wydany zakaz wywozu cukru zagranicę. Komisarjat dla handlu zewnętrznego poczynił już większe zamówienia cukru zagranicą. Statystyka sowiecka oblicza, że Rosja będzie potrzebowała w roku bieżącym 29 milionów pudów cukru. Ponieważ Rosja sama wyprodukuje tylko nieznaczna ilość cukru, przeto trzeba będzie porobić zagranicą większe zamówienia dla pokrycia choćby częściowo zapotrzebowania.

Traktat handlowy anglo-austriacki. „Manchester Guardian” donosi, że wszystkie przygotowania, mające na celu śpieszne podpisanie traktatu handlowego anglo-austriackiego, są na ukończeniu. Anglia będzie korzystała z klauzuli największego uprzywilejowania. Attache handlowy poselstwa angielskiego w Wiedniu, w związku z powyższą sprawą, przybył do Londynu.

Wywóz węgla w roku 1922. — W roku ubiegłym wywóz węgla powiększył się znacznie w porównaniu z rokiem 1921. Wynosi on mianowicie: w r. 1921 24,66 milionów ton; w roku 1922 64,19 milionów ton.

Indeks handlu hurtowego. — „Economist” donosi, że indeks handlu hurtowego podniósł się w ciągu stycznia na 196,5 (w porównaniu z 193,8 w końcu grudnia). Najwięcej podniosły się ceny węgla i żelaza, co w dużym stopniu spowodowane jest zaleciem zagłębia Ruhry i napływem zamówień niemieckich.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjedn. 45750—45500
Franki franc. 2780.

Czeki i wpłaty.

Belgia 2500.
Gdańsk 1,95—1,98
Berlin 1,75—2,00.
Londyn 215000—212500.
Nowy Jork 44975—45500
Drobne dolary 45085—45225
Paryż 2850.
Praga 1375
Szwajcaria 8750
Wiedeń 67,00

Listy zastawne.

Milionówka 1715
4 i pół proc. list. zast. ziemsk. za 100 rubli 2500.
4 i pół proc. list. zast. ziemsk. za 100 marek 58,50.
5 procen. obl. m. Warszawy 540.

Akcje.

Bank Dyskontowy 40000
Bank Handlowy 80 00
Bank dla handlu i przem. 25500
Bank kred. warsz. 1 000
Bank Małopolski 2850
Bank przem. łwowski 5950
Bank zachodni 610 0
Bank z. z. polsk. 15000
Zw. sp. z. z. 210 0
Kilowski 89000
Wildt 16000
Częstocice 120000
Cukier 825000
Pirley 12500.
Drzewo 7400
Węgiele 159000
Zielniński 50500
Starachowice 41000
Ceglanski 1 20000
Lilop 800 0
Modrzelewski 75000
Ostrowiec 77 00
Karasiński 18000
Rudzi 395 0
Zyrardów 17 5000
Borkowski 6900
Hurt 45 0
Jabłkowski 15500
Zegluga 4900
Narta 850
Nobel 18250
Haberbusch 55500
Gostawice 89000
Pocisk 5000
Parowoz 12500

Giełda nieurzędowa w m. Łodzi.

W dniu wczorajszym na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi tendencja była mocna. Obróty średnie.

Placowo:
Dolary 46000
Funt 215000
Franki fr. 2760—2870—2850
Franki belg. 2500
Franki szwaic. 8800
Marki niem. 2,15—2,00
Korony austriackie 0,67
Kor. czeskie 1400—1390
Lira 2700
Le e rumuńskie 220
Milionówka 1800
Wiedeń czeki 0,65
Berlin czeki 1,95—1,95
Ruble złote 25,00
Ruble srebrne 12,500

Urzędowe notowania w Berlinie.

Zamknięcie giełdy

BERLIN, 14 lutego. (Telegr. własny „Głosu Polsk.”). Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

Warszawa 50,50
Marka polska 58
Nowy Jork 23,441,25—23,558,75
Londyn 109,226,25—109,775,75
Paryż 1,408,47—1,415,55
Wiedeń 32,47—32,55
Praga 705,25—706,77
Włochy 1,177,20—1,122,80
Belgia 1,131,91—1,258,09
Budapeszt 8,60—8,84
Szwajcaria 4,599—4,411
Helsinki 612,46—615,54
Sofia 127,68—128,52
Holandia 9,226,87—9,275,15
Christiania 4,591,12—4,590,88
Kopenhaga 4,599—4,411
Sztokholm 6,1 9,56—3,190,44
Hiszpania 3,660,85—3,679,15
Buenos-Aires 8,678,25—8,721,75
Rio de Janeiro —
Tokio 11,172—11,228
Bukareszt 2,643,37—2,656,65
Tendencja słaba.

Nieurzędowe notowania w Berlinie.

Po-litka.

BERLIN, 14 lutego. (Telegr. własny). Po zamknięciu giełdy, notowania były następujące:

Warszawa 45,00
Marka polska 44,50
Nowy Jork 21 750
Londyn 111,750
Paryż 1310
Praga 625
Włochy 1,040
Belgia 1,152,50
Szwajcaria 4,080
Holandia 8,590
Tendencja spokojna

Notowania w Zurychu.

Zamknięcie.

ZURYCH, 14-go lutego. (Telegram własny „Gł. Polsk.”)

Warszawa 0,0125
Nowy Jork 5,32,50
Londyn 24,95
Paryż 82,20
Wiedeń 0,0074,50
Praga 15,80
Włochy 25,50
Budapeszt 0,20,25
Sofia 5,05
Holandia 210,60
Rio de Janeiro 5,20
Bukareszt 2,60
Berlin 0,0228

Nieurzędowa giełda warszawska.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nieurzędowej notowania były następujące:

Dolary 46,200
Franki fr. 2,875
Funt 216000
Marki niem. 2,05
Ruble złote 250000
Ruble srebrne 13200
Bilon 6800

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 14 lutego. — (Telegr. w/ „Głosu Polsk.”) — Na dzisiejszem zebrańiu giełdy gdańskiej notowano:
Warszawa 49,84—50,15
Marka polska 55,83—56,14
Nowy Jork 22,443,75—22,556,25
Londyn 104,757,50—105,262,50
Poznań 50,89—51,11
Holandia 8,778—8,822

Nieurzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 14 lutego. (Telegr. własny „Głosu Polskiego”). Po zamknięciu giełdy gdańskiej notowania były następujące:
Dolar 25,000
Marka pol. 58,00.

Czarna giełda moskiewska.

Na nieurzędowej giełdzie moskiewskiej w dniu 9 lutego notowano następujące kursy:

1) rubli złotych 291
funt szterling 257
dolar St Zjedn. 55
frank francuski 2,75
frank szwajcarski 8
korona szwedzka 13,25
1 rub. srebrny 13
1 zolotn. srebra 1,90
1 zolotn. złota 117.

„WIENER WERKSTATTEN TOSCA”

po powrocie z Wiednia poleca
LALKI — ABAŻURY
PODUSZKI — SERWETY.
Przejazd № 20, III p. m. 9.

515—1

Komunikaty.

Dziś, o godz. 8,30 wiecz. w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich, Piotrkowska 109 odbędzie się

wiecz sprawozdawczy

Międzyzwiązkowej Komisji Pracowniczej

Koleżdy-pracownicy przemysłu włókienniczego stawcie się licnie i punktualnie! 493—1

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych m. Łodzi

(Al. Kościuszki 21)
zawiadamia niniejszym ogół członków, iż w porozumieniu i za zgodą Komisji Rewizyjnej z dniami 10 i 11 lutego 1923 r. składka członkowska została podwyższona

do 2.500 mk. miesięcznie łącznie z prenumeratą „Naszycb Spraw”.

Sala Filharmonii, Dzielna 20.

W środę, dnia 21 lutego r. b., o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się

Wieczór Eksperymentalny

ostatni przed wyjazdem zagranicę
niezrównanego automedjumisty, magnetyzera i telepaty

Rom-Romano

1. Eksperymenty fakirów hinduskich.
2. Wspólna wola i telepatja nowoczesna.
3. Tajemnicza wiedza Yogów.
4. Fenomen — między życiem a śmiercią. Autohypnoza na sposób fakirów hinduskich.
5. Człowiek bez nerwów.
6. Zastosowanie magnetyczne i wpływy tychże na nerwy i inne choroby
7. Zagadnienia duszy ludzkiej.
8. Wyczuwanie fluidalne.
9. Miłość a sugestja.
10. Tajemnica stanu podświadomego i inne.

Bilety do nabycia w gmachu Filharmonji przy kasie № 1 od 10—1 i od 3—7. 491

Teatr Scala. Tylko DZIS!

Mieczysława Cwiklińska
Kaz. Junosza-Stepowski.
St. Stanisławski i inni

DZIS o godz 8.30 wiecz.

„BANCO”

Reży. JAN JANUSZ

Estuka idzie bez suflera

Wiedeński Międzynarodowy Jarmark

18. do 24. Marca 1923

Korzystna okazja zakupu dla wszelkich gatęzi

4000 wystawców z Kraju i zagranicy

Wszelkich informacji udziela

Wiener Messe A. G. Wien VII., Messepalast

jakoteż honorowe przez stowarzyszenie i oficjalne miejsce informacyjne w Łodzi: Finkenstein, Heyman & Ska ul. Krótka 6. 868-4

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem DYWANY

Fabryczny skład Łóżek metalowych Konrada, Jarnuszkiowicza i S-Ki Wąchołów B-ci Thonet Materacy.

Kompletne urządzenia pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonów i Gabinetów.

Meble Koszykowe. Meble biurowe. Kuchnie białe

MAGAZYN MEBLI

Wł. ROMISZOWSKIEGO, Łódź, Piotrkowska Nr. 116

Telef. 21-61 i piętro, front. Telef. 21-61.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty z zakresu stolarstwa i tapicerstwa. 204-3

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. Telefon 13-85.

SALA FILHARMONJI, Dzielna 20.

DZIS, dnia 15-go lutego r. b. o godz. 8.30 wiecz.

13-ty KONCERT z cyklu „Wielkich Solistów“

Wykonawca DIMITR SMIRNOW

Artysta światowej sławy z udziałem BERTY KREISBERG

Słynnej śpiewaczki wiedeńskiej. Przy fortepianie: P. Sirota.

Szczegóły w programach.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii (okienko N 1 od godz. 10-11 i od godz. 3-5) po poł do 7 ej. 43-1

W Krynicy do wynajęcia na sezon letni na przełaz 5-ciu do 6-ciu lat, willa, pięknie położona, posiadająca 15 pomieszczeń. Pożądanym jest, aby część sumy dziurawnej za wymieniony okres czasu ubezpieczona była przez rezydentów z cary. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Stanisław Kurdziel Krynica, willa Romanówka. 462-1

A jednak Najtaniej

Felty, Su nia, Szuki, Spódniczki, Fartuchy i Bielizna Kupić można w firmie

„Wulka“

Łódź, Piotrkowska 175. Ceny b. przystępne.

Kto dyskontuje

krótkoterminowe weksle solidne 2-3 tygodniowe, wysokość 100-500 000 mk. Oferty do „Głosu“ pod „Dyskonto“ 254-3

Węgiel drzewny

w każdej ilości sprzedawany w składach opałowych, przy ul. Franciszkańskiej 25. 241-4

Rytnowani Pakarze przy towarach damskich (klapach) mogą się zgłosić do firmy: Karol Th. Buhle, Hipoteczna 10. 80-2

Sprzedam

kompletny zbiór poetów niemieckich (Klassiker Meister) oraz wielką encyklopedię Meyera, własne suplementy, wydanie ozdobne w nowym stanie. Oferty pod „F. G.“ do „Głosu“ 430-1

Na raty! Meble tanie i nowoczesne, całe komplety oraz pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym zakładzie rodzimych najnowszych modeli. 940-7

WCASA! Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie; przyjmujemy rzeczy w zamian. F. Rzyżowski i S-ka Zakład stolarski, Napierkowskiego 7, przy G. Rynku 241-4

Poszukuje się kupna: 2 legary w do lat 10-15 i parafinowa maszyna, 1 polska maszyna do suszenia o 7 cylindrach, 1 opalarkę gazową z aparatem do gazu, 1 maszynę do mierzenia i składania sztuk. Oferty uprasza się adresować pod „A. B.“ do Adm. „Głosu“ 437-4

Dr. J. Solowiejczyk Choroby skórne i weneryczne ul. Pafała Nr. 4 (róg Konstanynowskiej) Pray., od 9-1 i od 3-4 po 1-0251

Doktor SZUMACHER Choroby skórne i weneryczne. coda. przyj.: od 5-7 i pół w godz. 8-11 i od 11-1 po 1-0251

Benedykta N 8 (8-go Sierpnia) 002-11

Dr. med. Henryk Bergson Akuszerka i chor. kobiece. Dzielna 6. Od 4-5. 353-6 Nr. 304 W. U. Z. 20, V. 102

Choroby skórne i weneryczne Dr. Lewkowicz Konstanynowska 12. od godz. 5-1 i od 6-8. Papi 02-2 742-1

Dr. med. Hilary Glikman Chor. płuc i wewnętrzne powrócił. przyjmuje od 6-7 i pół. Zielona 17. Mieszkanie prywatne: Gdańska 64. 213-4

Lekarz dentysta Feliks Seidengart Zawadzka 10. Przyjmuje 10-1 i 3-7. 454-1

Dr. med. Z. GOLC Chor. skórne i weneryczne. Godz. przyj.: od 11 do 1 i pół i od 6 do 8. Dla pan od 5-6. W niedziele i święta od 10-1 w pol. Ul. Andrzeja 3, i p. 1453-10

Dr. med. Zeligsonowa przyjmuje od 11-3; w niedziele i święta od 2-4. Ul. 6 Sierpnia (Bened.) i Choroby kobiece, skórne i weneryczne (kob.) Uszanowanie wiesz na twarzy elektrizacji. 9-5-11

Dr. med. Lubicz Cegielniana 43. Choroby skórne, weneryczne i moczopłucne Leczenie str. słoncem wyluz Przyjmuje od 4-5. Dla pan oddzielna poczekalnia. 157-15

Pięć 1500, droż i Kupuję brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, biżuterię — stare zęby, ze arki oraz sutra i tyławy. Konstanynowska 7, Minch, prawa ofierna i piętro. 659-50

Na 3 miesiące poszukuję pożyczki do 20 000 mk. za wysokim procentem i rabatem czerłem przed dewaluacją waluty. Oferty do „Głosu“ pod „Pożyczka 2342“ 312-4

Pokoju umeblowanego poszukuje inżynier samotny w okolicy ul. Kątnej lub w śródmieściu. Oferty do „Głosu“ pod „Pokoje“ 2342-1

Natychmiast poszukuję 3 pokoje z kuchnią, wycofani. Posrednictwo pozdane. Oferty do „Głosu“ sub „L.“ 2477-1

UWAGA! Korespondentka Wakuje posada bronałtera w składzie manufaktur. Za posrednictwem wy mam wynarozdzenia. Oferty z zyclorem — referencjami do „Głosu“ sub „Katynowany 2478“ 2478-1

BILANS Spółdzielni Pożyczkowej z ogr. odp. w Łasku w 1. 31 grudnia 1922 roku.

Table with 2 columns: STAN BIERNY and STAN CZYNNY. Lists assets and liabilities with monetary values.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW.

Table with 2 columns: WNIEM and MA. Shows income and expenses.

Ważne zgromadzenie w dniu 6 stycznia 1923 r. uchwaliło przeznaczyć czysty zysk w sumie 100,002 Mkp. na kapitał zasobowy.

Advertisement for hair care products featuring an illustration of a woman's face and text: KAZDA farbka włosów...

POSZUKUJE

mechanicznej trąbki, szpulki, konna, konna, konna... Oferty do „Głosu“ sub: Jedwab. 337-2

POKÓJ

z oddzielnym wejściem, z umeblowaniem lub bez poszukiwany dla poważnego reflektanta. Oferty: „Głos Polski“ dla Waa Olsz. 436-7

Sklep

z urządzeniem i mieszkaniem. Jeden pokój z kuchnią do sprzedania. Wład. Napierkowskiego Nr. 4, w mieszkaniu. 98-1

MIESZKANIE

dwie pokoje z kuchnią w Warszawie zamienię na takiż lub większe z dopłatą w Łodzi w śródmieściu. Oferty składać do „Głosu“ pod „A. K.“ 110-7

POSZUKIWANY

sklep frontowy z mieszkaniem lub bez przy ul. Piotrkowskiej od Głównego do Nowego Rynku. Oferty składać do „Głosu“ pod „A. K.“ 10-7. 4-1-1

Włoszenia i praca.

Inteligentna panna, znająca języki polski i niemiecki poszukuje posady biurowej Łaskawo oferty pod „Praktykantka biurowa“ do Adm. „Głosu“. 2194-1-pp

Poszukiwane.

(Za wyraz 80 mk.) Inteligentna panna z 4 kl. wykształceniem, 3 miesięczną praktyką biurową, znajomością buchalterii poszukuje posady. Oferty pod „2415“ 446-1-pp

Poszukiwany

poszukiwany specjalista na poltrowanie pianin, fortepianów, mebli wykonawca praca na miejscu, solidnie i niedrogo. Andrzejka 1, m. 37, Tomczyk. 451-2-pp

Włoszenia i praca.

Poszukuję posady biurowej, buchalterijnej. Łaskawo oferty pod „M. G.“ do „Głosu“ 449-1-pp

Nauka i wychowanie.

poszukuję posady korespondenta. Znam język polski, rosyjski, francuski i angielski w słowie i piśmie. Piszę biegle na maszynach różnego systemu. Zgłoszenia składać do adm. „Głosu“ sub „Korespondent“. 327-3-pp

Otenotypka niemiecka, 3-4 miesięczną praktyką i dokładną znajomością języka polskiego poszukuje posady. Oferty sub „W. 21“ do adm. „Głosu“ Polak 339-2-pp

Zamienię 4-o pokojowe mieszkanie w Warszawie z wszelkimi wygodami, w nowoczesnym domu, na odpowiadające mieszkanie w Łodzi. Zgłoszenia pod „Veritas“ do adm. „Głosu“ 59-3-m

Samodzielny elektryk. Uster, jakoteż aluzarymaszynista poszukuje — jakiegokolwiek posady od zaraz. Oferty pod „Montur“ 443-3-pp

Zaofiarowane. (Za wyraz 120 mk.) Podatka samodzielną, b. solidną potrzebną na wyjazd. Całkowite utrzymanie, mieszkanie oraz odpowiednie wynagrodzenie. Zgłosz. „Feilija“, Kielce, Kolejowa 35. 452-3-pp

Pracownik domu w poszukiwany. Oferty pod „Zaraz“ 439-1-pp

Technik dentystyczny, samodzielny potrzebny do gabinetu. Oferty z warunkami do „Głosu“ sub „Dentystyczny technik N 56“ 391-3-pp

Zagłębia surzka, czarna, 2 mala podpaiana dnia 13/11. Proszę odprowadzić na wygrodzonem na ul. 6 Sierpnia N 10, do K. Jakubowskiego Nieprawy właściciel: Sołgawy budyse sądownie. 44-3-d

Zagłębia surzka, czarna, 2 mala podpaiana dnia 13/11. Proszę odprowadzić na wygrodzonem na ul. 6 Sierpnia N 10, do K. Jakubowskiego Nieprawy właściciel: Sołgawy budyse sądownie. 44-3-d

Dopóki zapas starczy pomimo drożyzny kupić można w firmie Szuchel i Rosner, Łódź, Piotrkowska 100 i Alja 160 dawniejsze koszule, staniki, halki po tanich cenach. 22-2

Kapno i sprzedaż. (Za wyraz 125 mk.) Al meble: stolowe, sypialne, biurowe, sprzedaje zakład stolarski, Kozłowski, Zgierzka 85. 490-5-5-k

Wredens, stół, krzesła, stół, 102ka, otomany, fortepian biały, biurowy, etażerkę sprzedam. Piotrkowska 261-4 front. 020-10-k

o sprzedaniu plus, rąk w wliczonej, tanonohowy Cegielniana N 25, i. Kowalczyk. 403-2-k

ortepian mało używany i fortepian „Sacerdot“ sprzedam. Kilińskiego 135, u p. Heinecl. 401-1-k

Massyna do pisania w dobrym stanie poszukiwana. Fabryka: Targowa N 28. 439-1-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k

Włoszenia do sprzedania w kawiarni restauracji-go regu przy ul. Kuntolowu urządzone. Cena 60 milionów. Wiadomości: Kallisz, Hotel „Europa“ tel. 103. 810-3-k